

Väljaandja:	Tervise- ja tööminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	09.03.2020
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 06.03.2020, 18

Laevapere liikme toidunormid ja toitlustamise kord¹

Vastu võetud 23.07.2014 nr 49

[RT I, 29.07.2014, 2](#)

jõustumine 01.08.2014

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
03.03.2020	RT I, 06.03.2020, 12	09.03.2020

Määrus kehtestatakse [meretöö seaduse](#) § 28 lõike 2 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse laevadel töötavate ja elavate laevapere liikmete ööpäevased toidunormid (edaspidi *toidunorm*) ja toitlustamise kord.

§ 2. Kohaldamisala

(1) Käesolevat määrust kohaldatakse Eesti laevakinnistusraamatusse või laevapereta prahitud laevade registrisse kantud kaubandusliku meresõidu ja kaubandusliku kalapüügi tegelevatele laevadele.

(2) Määrust ei kohaldata alla 12 meetri pikkuse laeva laevapere liikmete toitlustamise korraldamisel.

(3) Määrust ei kohaldata alla 24 meetri pikkuse kalalaeva laevapere liikmete toitlustamise korraldamisel, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhtudel.

[[RT I, 06.03.2020, 12](#)- jõust. 09.03.2020]

(4) Käesoleva määruse § 3 lõigetes 1–3 ning § 8 lõigetes 2 ja 3 sätestatud kohaldatakse alla 24 meetri pikkusele kalalaevale. Nõudeid ei kohaldata alla 24 meetri pikkusele kalalaevale:

- 1) mis jääb merele vähem kui 24 tunniks või
- 2) mille puhul kalurid sadamas laeva pardal ei ööbi.

[[RT I, 06.03.2020, 12](#)- jõust. 09.03.2020]

§ 3. Üldnõuded toitlustamisel

(1) Toidu ja joogivee kogus peab olema piisav, arvestades laevapere liikmete arvu ning reisi kestust ja iseloomu.

(2) Laevaperele varutakse nõuetekohane toit ja joogivesi ning korraldatakse korrapärane toidu valmistamine ja serveerimine, võttes arvesse laevapere liikmete toiduenergiavajadust.

(3) Toitlustamisel arvestatakse tasakaalustatud toitumise põhimõtteid, elanikkonna üldiseid toitumistavasid, vaheldusrikkust ja võimaluse korral laevapere liikme usulistest või kultuurilistest põhjustest tingitud vajadusi ning individuaalseid toitumistavasid.

(4) Laevapere liiget toitlustatakse laeva sõidu ajal, samuti laeva seismise ajal ankrus, kai ääres või dokis, kui on korraldatud vahiteenistus ja laevapere liige täidab temale pandud kohustusi.

(5) Laevapere söögiaegade kava ning päevamenüü pannakse laevapere liikmetele nähtavasse või teadaolevasse kohta.

(6) Kapten või tema nimetatud ohvitser ja toitlustamise eest vastutav töötaja või laevakokk koostavad kindlaksmääratud ajavahemike järel ülevaate toidu ja joogiveevarude ning toitlustusruumide, kambüüsi ja muu varustuse kohta.

(7) Laevapere liikmel, kelle ülesandeks on toiduvalmistamine laevaperele, peab olema toiduseaduse § 27 lõikele 2 vastav väljaõpe.

(8) Laevakokk, kelle ülesandeks on toiduvalmistamine kümneliikmelisele ja suuremale laevaperele, peab olema sellel ametikohal töötamiseks läbinud Vabariigi Valitsuse 20.06.2013 määruse nr 96 „Laevapere liikmete kooolitus- ja kvalifikatsiooninõuded ning diplomeerimise kord” §-le 20 vastava kooolituse ja omama § 68-le kohast laevakoka tunnistust.

§ 4. Toidunorm

(1) Toidunorm käesoleva määruse tähenduses on toidukogus, mis peab katma laevapere liikme elutegevuseks vajaliku toidutarbe, rahuldama toitainetevajaduse ning toidust saadav toiduenergia peab vastama käesoleva määruse lisas esitatud laevapere liikme ööpäevasele toiduenergiavajadusele.

(2) Laevapere erivajadustega liikmele (mees pikkusega üle 190 cm, naine pikkusega üle 180 cm või rase) antakse käesoleva määruse lisas esitatud tavalisele toidunormile lisaks igapäevast toitu, mis katab toiduenergia lisavajaduse 1260 kJ ehk 300 kcal.

(3) Haigele laevapere liikmele võimaldatakse vajaduse korral dieettoitlustamine või antakse sobivat toitu.

§ 5. Laevapere liikme toiduenergiavajadus

Laevapere liikmete ööpäevane toiduenergiavajadus arvestatakse vanuse, soo, tehtava töö ja kehalise aktiivsuse taseme järgi, võttes aluseks käesoleva määruse lisas esitatud kehalise aktiivsuse tasemele ja põhiainevahetusele vastava keskmise toiduenergiavajaduse.

§ 6. Laevapere liikme toit

(1) Laevapere liikme toit peab olema mitmekesine, tasakaalustatud, koguselt piisav ja maitselt vastuvõetav.

(2) Joogivett ja jooki võimaldatakse lisaks toidus olevale veele vastavalt laevapere liikme vajadusele, kuid mitte vähem kui 1,5 liitrit ööpäevas.

(3) Põhiliste toiduainete päevased keskmised soovituslikud kogused sõltuvalt inimese energiavajadusest on esitatud käesoleva määruse lisas.

(4) Menüü koostamisel arvestatakse käesolevas määruses ja määruse lisas esitatud põhiliste toiduainete koguste vajadustega ning toidunormi hindamisel kahe nädala toidu keskmise toiduenergia ning vitamiinide ja mineraalainete päevaste soovitatud kogustega vastavalt Vabariigi Valitsuse 19.12.2003 kehtestatud määruse nr 324 „Toidu märgistusele esitatavad nõuded ja märgistamise ning muul viisil teabe edastamise kord” §-s 18 sätestatule.

(5) Kahe nädala keskmiselt peavad valgud andma päevasest toiduenergiast 10–20%.

(6) Toit peab sisaldama toidurasvu koguses, mis katab keskmisest ööpäevasest toiduenergia vajadusest $30 \pm 2,5\%$ E, arvestades seejuures, et küllastunud rasvhappeid ei annaks üle 10% saadavast toiduenergiast.

§ 7. Söögiajad

(1) Sooja toitu serveeritakse vähemalt kolm korda päevas kindlaksmääratud ajal. Võimaluse korral pakutakse kaks oodet.

(2) Laevapere liikmele, kes töötab öösel ajavahemikul kell 22–6, varutakse nõuetekohane toit ööajaks ja võimaldatakse korrapärane söömine ka vahiteenistuse ajal.

§ 8. Laevaperele toidu serveerimine

(1) Laevaperele serveeritakse toitu söögisaalis (edaspidi *mess*). Messi pindala ja sisustus peavad olema piisavad messi üheaegselt kasutatavate laevapere liikmete jaoks. Vajaduse korral võib toitu serveerida vahetustega.

(2) Toitude serveerimisel tuleb vältida toidu saastumist ja mikroobide paljunemist ning tagada toidu nõuetekohane säilimine laevapere liikmetele üleandmiseni.

(3) Tarvitamise tähtaja ületanud toitu ei tohi laevaperele serveerida. Tarvitamise tähtaja ületanud toit eraldatakse kõlblikust toidust ja kogutakse koos toidujäätmetega tihedalt suletavatesse sobiva konstruktsiooniga konteineritesse, mis antakse sadama vastuvõtuseadmetesse või hävitatakse väljaspool keelupiirkonda arvestades meresõiduohutuse seaduse § 44¹ lõiget 1.

§ 9. Toitlustamiseks kasutatav joogivesi

Laeval kasutatakse joogiks, toiduvalmistamiseks ja nõudepesuks vett, mis vastab veeseaduse alusel joogiveele kehtestatud nõuetele.

§ 10. Toidunormide ja toitlustamise kontrollimine laeval

(1) Kapten või tema määratud laeva juhtkonna esindaja peab koos toitlustamise eest vastutava töötaja või laevakokaga kontrollima kindlaksmääratud ajavahemike järel laevapere liikmete toidunorme ja toitlustamise korda.

(2) Lisaks lõikes 1 nimetatule võib laevapere soovil toidunormide nõuetele vastavuse ja toitlustamise kontrollimisel osaleda ka mõni teine laevapere esindaja või usaldusisik.

§ 11. Toitlustamisega seotud haigusjuhtude esinemine

(1) Kui laeva reisi ajal esineb haigusjuhte, mida võib seostada toiduga, joogiveega või hügieeninõuete rikkumisega toitlustamisel, teavitab kapten või reeder sellest viivitamata Terviseametit ja vajadusel ka sihtriigi toidujärelevalvega tegelevat institutsiooni.

(2) Toiduga seotud nakkuse kahtlusel säilitatakse proovid kahtlusalustest toitudest külmutatuna, kuid mitte kauem kui üks nädal.

¹nõukogu direktiiv (EL) 2017/159, millega rakendatakse Euroopa Liidu põllumajandusühistute üldise liidu (Cogeca), Euroopa Transporditöötajate Föderatsiooni (ETF) ja Euroopa Liidu kalandusettevõtete riiklike organisatsioonide ühenduse (Europêche) vahel 21. mail 2012 sõlmitud kokkulepe, mis käsitleb Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2007. aasta kalandustöö konventsiooni rakendamist (ELT L 25, 31.01.2017, lk 12–35). [RT I, 06.03.2020, 12- jõust. 09.03.2020]

Lisa Ööpäevasele toiduenergiavajadusele vastavad põhilised toiduainete kogused